

YTTRANDE

Dnr Fi2021/02372

Finansdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Stockholm den 2 november 2021

Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder. Förslag till presumptionsregel samt analys av kostnadsbedömning av vissa åtgärder. Boverket (2021:10)

Sammanfattning

Bestämmelserna om enkelt avhjälpna hinder efterlevs inte och motsvarar inte den omfattning som avsågs då bestämmelsen tillkom (prop. 2000/01:48 och PBL 8 kap. 2 och 12 §§). Sedan bestämmelsen trädde i kraft 2002 har den tillämpats på befintliga byggnader och anläggningar, i samband med relativt betydande förnyelse genom ändring i byggnader, anläggningar eller på allmänna platser. Detta har SPF Seniorerna påtalat vid flera tillfällen.

SPF Seniorerna anser att Boverkets föreslagna presumptionsregel löser en viktig del fråga och därför är ett stort steg i rätt riktning. Vi tillstyrker en sådan ändring och tillägg i plan- och bygglagen (PBL, 8 kap. §§ 2 och 12).

Ytterligare åtgärder behövs för att förbättra tillgängligheten i den byggda miljön.

Allmänt

Det är gott och väl att ansvaret för enkelt avhjälpna hinder regleras i plan- och bygglagen (PBL). Förbundet bedömer emellertid att detta inte räcker. Hinder kan vara av olika slag beroende på arten av funktionsnedsättning (fysiska, kognitiva, syn, hörsel, etc.) Vi anser att vissa åtgärder, till exempel att ta bort nivåhinder i entrén till en lokal, bör vara överordnad, och viktigare än, vissa andra åtgärder för att avhjälpa hinder. Detta bör komma till uttryck i lagen eller i förordningar och allmänna råd till lagen.

Vi anser vidare att retroaktiva krav att ta bort hinder för personer med funktionsnedsättning alltid ska kunna ställas på offentliga byggnadsägare och

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

verksamhetsbedrivare utan att väsentliga ändringar i byggnaden behöver utlösa åtgärden. I alltför många av samhället, i vid bemärkelse, ägda, nyttjade och förvaltade byggnader förekommer stora, men för det mesta små förtretliga, hinder för personer med funktionsnedsättning.

Många hinder i entrén till lokaler skulle, enligt fastighetsägare som förbundet varit i kontakt med, enkelt kunna avhjälpas om kommunen kunde släppa till mark på en bred trottoar, gågata eller annan allmän platsmark. SPF Seniorerna anser att kommuner, så långt möjligt, alltid ska vara generösa och behjälpliga, till exempel när en privat byggnadsägare skulle behöva ta i anspråk mark för detta allmännyttiga ändamål. Likaväl som kommuner kan släppa till allmän mark för uteserveringar borde ett sådant förfarande kunna motiveras och regleras på lämpligt sätt.

Bestämmelsen om enkelt avhjälpna hinder har gällt i tjugo år. SPF Seniorerna anser att Boverket bör få i uppdrag att, med stöd av PBL (8 kap 2 och 12 §§), ge ut en aktuell och välillustrerad skrift med goda exempel som visar hur hinder avhjälpas. Illustrationerna bör åtföljas av en förklarande text som beskriver hur vissa avhjälpna hinder har tillkommit från administrativ synpunkt, till exempel med stöd av reglerna för gatukostnader, markbyten och olika avtal.

SPF Seniorerna anser att avhjälpa hinder till befintliga allmänna lokaler är en mycket angelägen fråga. Regeringen bör därför överväga om Allmänna arvsfondens medel kunde nyttjas för att göra samhället tillgängligare för personer med funktionsnedsättning.

Att avhjälpa hinder för personer med funktionsnedsättning är en samhällsekonomiskt lönsam åtgärd. Inte minst mot bakgrund av ett ökande antal människor som blir äldre och kan klara sig själva långt upp i åren. SPF Seniorerna vill därtill understryka att vi seniorer gärna vill sköta oss själva, om inte hinder i miljön gör det omöjligt.

3.1 Förslag till reglering av ansvar

SPF Seniorerna stöder Boverkets förslag att det bör införas en presumtionsregel för vem som ansvarar för att åtgärda ett enkelt avhjälpn hinder mot tillgänglighet.

I detta ärende har SPF Seniorernas förbundsordförande beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunnig Fredrik von Platen deltagit.



Eva Eriksson
Förbundsordförande